

УПАТСТВО

за спроведување на постапката за давање одобрение за употреба на учебник по странски јазик во основно и средно образование

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со ова упатство како интерен акт на Министерството за образование и наука се опишува постапката и начинот на давање на одобрение за употреба на учебник по странски јазик во основно и средно образование.

II. ЦЕЛ И ДЕФИНИЦИИ

Член 2

Целта на ова упатство како интерен акт е да се обезбеди правилна примена на член 13 ставови (1), (2), (3) и (4) од Законот за учебници за основно и средно образование („Службен весник на Република Македонија“ бр.98/08, 99/09, 83/10, 36/11, 135/11, 46/12, 24/13, 120/13, 29/14, 146/15, 217/15, 30/16 и 21/18), при спроведувањето на постапката за давање одобрение за употреба на учебник по странски јазик во основното и средното образование (во натамошниот текст: учебник за странски јазик).

Во текстот на упатството, користени се дефиниции согласно Законот за учебници за основно и средно образование („Службен весник на Република Македонија“ бр.98/08, 99/09, 83/10, 36/11, 135/11, 46/12, 24/13, 120/13, 29/14, 146/15, 217/15, 30/16 и 21/18), (во натамошниот текст: законот).

III. ЕЛЕМЕНТИ НА ЈАВНИОТ ПОВИК

Член 3

На објавениот јавен повик од член 13 став (1) од законот, барање за одобрување учебник по странски јазик може да поднесе домашен издавач како и издавач од друга држава во која е регистриран за издавачка дејност, преку законски застапници во Република Северна Македонија.

Кон барањето за одобрување учебник по странски јазик доставено по објавениот јавен повик, задолжително се приложува:

1) Потврда за регистрирана издавачка дејност од Централен регистар на Република Северна Македонија, не постар од три месеци за домашниот издавач/законскиот застапник во Република Северна Македонија.

2) Потврда за регистрирана издавачка дејност за странскиот издавач од овластен орган во државата во која е регистриран не постар од три месеци, во оригинал или заверена копија на нотар со превод од овластен судски преведувач;

3) Овластување од странскиот издавач за законскиот застапник во Република Северна Македонија во оригинал или заверена копија на нотар со превод од овластен судски преведувач;

4) Доказ дека домашниот издавач/законскиот застапник во Република Северна Македонија има остварено годишен приход од најмалку 20.000.000,00 денари за секоја година поединечно во последните три години (2020, 2021, 2022);

5) Валидни сертификати издадени од акредитирано сертификационо тело на име на домашниот издавач/законскиот застапник во Република Северна Македонија и тоа:

-ISO 9001:2015

-ISO/IEC 27001:2013

-ISO 22301:2019;

6) Договор или изјава од домашниот издавач/законскиот застапник во Република Северна Македонија, како доказ дека одобрениот учебник ќе го дистрибуира во наредните пет учебни години и

7) Пет примероци од учебникот по странски јазик, во печатена форма (во колор), без дополнителни работни материјали.

Член 4

Секој домашен издавач/законски застапник во Република Северна Македонија има право да поднесе барање за одобрување на најмногу еден учебник по странски јазик за секое соодветно одделение/година.

Домашните издавачи може да се јават како законски застапници во Република Северна Македонија на повеќе издавачи од други држави во кои се регистрирани за издавачка дејност. Ненавремено доставените барања нема да бидат разгледувани.

IV. ФОРМИРАЊЕ НА КОМИСИЈА ПО ОБЈАВЕНИОТ ЈАВЕН ПОВИК

Член 5

Министерот за образование и наука (во натамошниот текст: Министерот), по објавувањето на јавниот повик од страна на Педагошката служба, формира Комисија за проверка на документацијата по доставените барања за одобрување учебник по странски јазик, од редовите на вработените во Министерството за образование и наука (во натамошниот текст: Комисијата).

Комисијата е составена од пет члена, од кои еден претседател на Комисијата и четворица членови на Комисијата.

Стручно-административните работи за Комисијата ги врши лице вработено во Педагошката служба.

Комисијата е должна да ги разгледа пристигнатите барања во рок кој не може да биде подолг од 15 работни дена од денот на формирањето на Комисијата.

Мандатот на Комисијата завршува со поднесувањето на завршниот извештај за работата на Комисијата до директорот на Педагошката служба.

V. НАЧИН НА РАБОТА НА КОМИСИЈАТА

Член 6

Комисијата работи на седници во полн состав и одлучува со мнозинство на гласови од вкупниот број на членови.

Седниците ги свикува и со нив раководи претседателот на Комисијата.

Доколку претседателот или некој од членовите е спречен да присуствува на закажаната седница на Комисијата, истиот е должен да го најави своето отсуство со приложување на соодветен доказ за оправданоста на причината поради која не е во можност да присуствува на седницата.

Член 7

За работата на Комисијата се води записник, кој го потпишуваат претседателот и сите присутни членови на седницата на Комисијата.

Записникот го води определено лице од член 5 став 3 од ова упатство.

Комисијата поединечно го разгледува секое пристигнато барање за одобрување учебник по странски јазик доставено по објавениот јавен повик, заедно со документацијата наведена во член 3 од ова упатство.

Член 8

Ако комисијата констатира дека барањето е ненавремено, односно дека е доставено по истекот на предвидениот рок од член 13 став 2) од законот, истото нема да го разгледува, за што писмено ќе го извести барателот, кој во наведениот рок е должен да ја подигне доставената документација заедно со примероците од учебникот по странски јазик.

Ако Комисијата констатира дека барањето е навремено, пристапува кон понатамошно разгледување на приложената документација од член 3 од ова упатство.

Во случај кога барањето е некомплетно, Комисијата може да одлучи за тоа писмено да го извести барателот со задолжение во рок од 3 (три) дена од денот на приемот да изврши комплетирање на барањето.

По истекот на дадениот рок, доколку барателот не го комплетира барањето, Комисијата истото ќе го отфрли.

Член 9

По извршената проверка на документацијата по сите доставени барања за одобрување учебник по странски јазик, Комисијата изготвува завршен извештај за утврдената фактичка состојба и истиот го доставува до директорот на Педагошката служба.

VI. ФОРМИРАЊЕ НА РЕЦЕНЗЕНТСКИ КОМИСИИ

Член 10

Министерот за образование и наука, по објавувањето на јавниот оглас за рецензенти од страна на Педагошката служба, формира посебна Комисија од редовите на вработените во Министерството за образование и наука, за предлагање на тројца рецензенти од листата на избрани рецензенти кои ги исполнуваат условите утврдени во јавниот оглас.

За одобриениот учебник по странски јазик кој е заменет со ново издание од страна на издавачот, а измените не претставуваат повеќе од 30% од содржината на учебникот и се во согласност со наставната програма, Министерот формира посебна Комисија за предлагање на тројца членови во комисија која треба да даде мислење дали во учебникот има измени повеќе од 30% од содржината на учебникот и дали измените се во согласност со наставната програма, по поднесеното барање од издавачот.

Комисиите од ставовите 1 и 2 на овој член се составени од по 3 (тројца) членови, од кои еден претседател и двајца членови на секоја комисија.

Стручно-административните работи за комисиите ги врши лице вработено во Педагошката служба.

Комисијата од ставот 1 на овој член му предлага на Министерот по тројца рецензенти од листата на избрани рецензенти за секој предмет поединечно.

По добивањето на согласноста на предлогот од ставот 5 на овој член, директорот на Педагошката служба формира рецензентска комисија за давање предлог за одобрување на учебник по странски јазик (во натамошниот текст: рецензентска комисија).

Рецензентската комисија е составена од три члена и тоа:

-еден рецензент (претседател) наставник од наставничките факултети за наставниот предмет за кој е наменет учебникот, со најмалку 10 години работно искуство во настава и

-двајца рецензенти (членови) наставници од основно односно средно училиште соодветни за наставниот предмет за кој е наменет учебникот, со најмалку 10 години работно искуство во настава.

Член 11

Избраните членови на рецензентската комисија пополнуваат изјава под морална и кривична одговорност, дека ги исполнуваат условите од член 10 од ова упатство.

Мандатот на комисиите од член 10 ставови 1 и 2 од ова упатство завршува со донесување на решение за одобрение/неодобрение за употреба на учебник по странски јазик односно употреба на новото издание на учебникот.

VII. НАЧИН НА РАБОТА НА РЕЦЕНЗЕНТСКАТА КОМИСИЈА

Член 12

Педагошката служба ги доставува учебниците до секоја рецензентска комисија.

Рецензентската комисија врши стручно вреднување на учебникот по странски јазик согласно законот, наставната програма за соодветниот странски јазик, наставниот план, Методологијата за вреднување на учебник и Концепцијата за изработка на учебник.

Секој член од рецензентската комисија самостојно со пенкало ја пополнува Методологијата за вреднување на учебник за секој учебник по странски јазик поединечно. На Методологијата се пишува називот на учебникот по странски јазик, одделението односно година, авторот/ите на учебникот и името и презимето на членот на рецензентската комисија. Членовите не смеат да вршат корекции во Методологија за вреднување на учебник.

Одлуките на рецензентската комисија се донесуваат со мнозинство гласови од вкупниот број на членови. Доколку некој од членовите на рецензентската комисија не е согласен со одлуката на мнозинството од членовите, доставува свое издвоено стручно мислење.

Стручно-административните работи за потребите на рецензентската комисија за секој учебник по странски јазик, ги вршат вработените во Педагошката служба.

VIII. СТРУЧНО ВРЕДНУВАЊЕ НА УЧЕБНИК ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК

Член 13

Во рок од 14 дена од денот на добивањето на учебниците по странски јазик, рецензентската комисија врши стручно вреднување на секој учебник и изготвува стручно мислење кое го доставува до директорот на Педагошката служба.

Стручното мислење се потпишува од претседателот и членовите на рецензентската комисија.

Стручното мислење од ставот 1 на овој член се изготвува во два примероци и се однесува за сите доставени учебници по странски јазик за соодветниот предмет во основно односно средно образование.

Во стручното мислење се наведува предметот и одделението/годината за кои се однесува учебникот, насловот на учебникот, име и презиме на авторот/ите, издавачката/ите куќи, како и образложено мислење за причините за одобрување или неодобрување на учебникот.

IX. ОДОБРУВАЊЕ/НЕОДОБРУВАЊЕ НА УЧЕБНИК ПО СТРАНСКИ ЈАЗИК

Член 14

Во завршниот дел на стручното мислење од член 13 од ова упатство, се наведува учебникот по странски јазик за кој рецензентската комисија предлага да се даде/да не се даде одобрение за употреба.

Член 15

Директорот на Педагошката служба врз основа на предлогот на рецензентската комисија даден во стручното мислење од член 14 од ова упатство донесува решение за одобрение/неодобрение за употреба на учебник по странски јазик.

Член 16

Ако одобрениот учебник за странски јазик е заменет со ново издание од страна на издавачот, а измените не претставуваат повеќе од 30% од содржината на учебникот и се во согласност со наставната програма, издавачот поднесува барање до Педагошката служба за употреба на новото издание на учебникот, согласно член 13 ставови б) и 7) од законот.

По поднесувањето на барањето, Комисијата од член 10 став 2 од ова упатство, му предлага на Министерот тројца членови кои ги исполнуваат условите од член 13 став 8) од законот, во комисијата која треба да даде мислење дали во учебникот има измени повеќе од 30% од содржината на учебникот и дали измените се во согласност со наставната програма, за секое барање поединечно.

По добивањето на согласноста на предлогот од ставот 2 на овој член, директорот на Педагошката служба ја формира комисијата која треба да даде мислење дали во учебникот има

измени повеќе од 30% од содржината на учебникот и дали измените се во согласност со наставната програма.

Х.ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 17

Ова упатство влегува во сила со денот на донесувањето и истото ќе се објави на веб страната на Министерството за образование и наука.

Изготвил: Босилка Галева

Согласен: Маја Бичиклиска

Министер за образование и наука,
Ministër i Arsimit dhe Shkencës,
Doc. Dr. Jeton Shaqiri

